

Ex 14, 14
Votum/groet; Ps 136: 1, 2, 5, 6, 7, 8 (DNP); gebed; lezen Ex 14, 1-18; LB 606; preek; Ps 77: 4, 6; gebed; geloofsbelijdenis; collecte; GK2006 115; zegen
Bergschenhoek 24.6.2018

Klem gezet dia

Misschien weet jij hoe dat voelt. Misschien zelfs wel meer dan je lief is. Ik bedoel: dat je klem komt te zitten. Denk je in. Je kunt geen kant meer op. Welke kant je ook opkijkt, overal gevaar. Nergens veilig. Als een rat in de val. Hoe is het om dat mee te maken? Denk je de angst in, de paniek. Hoe vaak gebeurt het? Klem gezet worden in je leven. Voor jouw gevoel als een rat in de val. Welke kant je ook op kijkt: overal gevaar en dreiging. Israël maakte het mee. Al meteen zo'n beetje aan het begin van hun reis door de woestijn. Nog maar koud uit Egypte getrokken. Meteen aan het begin. Klem gezet. Voor hen de zee. Naast hen de woestijn. Achter hen farao met zijn strijdswagens. Ze kunnen geen kant op. Ze zijn ten dode opgeschreven. Reddeloos verloren. En God zegt: *Vertrouw nou maar op Mij*. Levensles nummer 1 blijktbaar. Levensles nummer 1 voor mensen onderweg, voor mensen reizend van Egypte naar het beloofde land, voor mensen achter Jezus aan in de woestijn van deze wereld naar de waterbronnen van het leven, voor jou en mij op onze reis door het leven. Vertrouw nou maar op Mij, zegt God.

Ook achter God aan kun je vast lopen dia

Ook achter God aan kun je vast lopen. Zo mooi als de tocht begon. Zo hoopvol. Met God de vrijheid tegemoet. Achter de wolk aan. Daar eindigt Exodus 13 mee. God leidt ons en beschermt ons. Maar zo gruwelijk fout als het meteen al gaat. Draai je om, zegt God, keer je om, we gaan de weg terug, wee richting Egypte. En ondertussen wordt farao wakker. Heel Egypte met hem. Wat hebben we gedaan? We moeten ze terughalen die Israëlieten. En zo loopt de boel in het honderd. Israël loopt in de val. Voor hen de zee en het water van de Rietzee. Om hen heen de woestijn. Achter hen farao met al zijn strijdswagens. Als ratten in de val.

En alweer: dankzij leiding door God. Ja, alweer, zegt ik. Want even eerder, in Exodus 13, 17, gebeurde er ook al zo iets. Niet de kortste weg naar Kanaän, zegt God, maar een omweg door de woestijn. Hier dus weer. Wat is dat nou? Met God de vrijheid tegemoet, ja ja. Alweer: keer je om, loop de andere kant op. God zal wel weten wat

goed is, nietwaar? Laten we maar volgen. En dus klem komen te zitten. Je zou haast zeggen: doelbewust klem worden gezet. Als het voor de tweede keer zo gaat, kun je haast niet meer van toeval spreken, of wel? God leidt het zo: ook achter God aan kun je vast lopen.

Hoe zit dat? Wat moet je daar mee? Wat is God aan het doen? Dat zijn de vragen die dan in je opkomen. *Ook achter God aan kun je vast lopen.* Je zou het niet verwachten. Daar heb je toch niet voor getekend, of wel? Als God erbij is, dan zal Hij mij toch hopelijk wel om de moeilijkheden en de problemen heen leiden? Hij zal me toch niet blootstellen aan gevaar, aan tegenslag, of wat ook? Dit verhaal laat zien: zo is het dus niet. Hij is niet een God die zegt: Ik til je wel uit boven gevaar, boven tegenslag, boven dood, verdriet en moeilijkheden. God leidt je er soms dwars doorheen. Op allerlei manieren. Persoonlijk in je eigen leven. Als kerk samen onderweg in de wereld van nu. Een onbedreigde tocht op weg naar de eindbestemming? Nee, vanaf het begin is de boodschap niet: met God voor je uit gaat het je altijd goed. Maar eerder: ook achter God aan kun je vastlopen.

Dan liggen wanhoop en wantrouwen dichtbij dia

Dan liggen wanhoop en wantrouwen dichtbij. Onbevreesd waren de Israëlieten vertrokken, staat in vers 8. Vol geloof en overtuiging: met God de vrijheid tegemoet. Ook toen ze moesten omkeren, gehoorzaamden ze, staat in vers 5. Als God het zegt, dan zal het wel goed zijn, toch? Wij geven ons over aan zijn leiding. Maar nu staan ze met de rug tegen de muur. Ze worden doodsbang. Ze worden boos. Ze gooien Mozes van alles en nog wat voor de voeten. *Wat heb je ons aangedaan, Mozes?* Hier waren we de hele tijd al bang voor! Hadden we niet net zo goed in Egypte kunnen blijven en daar in een graf terecht komen?

Zo gek is dat toch niet, vind je wel? Zeg nou zelf, zou het bij jou zo anders gaan? Zou jij vol overgave hebben gezegd: wat de toekomst brengen moge, ik loop met gesloten ogen naar het onbekende land? Het is toch ook niet te doen! Ik zal mijn majesteit tonen, had God gezegd, Ik zal jullie en de Egyptenaren laten beseffen dat ik de HEER ben'. En dit betekent dat dus... Met de rug tegen de muur komen te staan, klem gezet, geen kant op kunnen, in de pan gehakt worden door de Egyptenaren! Dat klinkt mooi – God wil zijn majesteit tonen – maar moet dat over jouw rug heen gaan?

Lieve mensen, kennelijk gaat het zo met ons. Zo echt wat hier beschreven wordt. Wanhoop en wantrouwen liggen dichtbij. Als de weg anders gaat dan jij denkt. Als

het erop lijkt dat je helemaal niet in het beloofde land uit komt, maar in de woestijn aan je eind zult komen. Onbevreesd, zonder angst trekken, maar toch even later doodsbang! En dan zeggen: *liever slaaf in Egypte dan sterven in de woestijn*. In Egypte wist je gewoon waar je aan toe was. Ja, onderdrukking, vernedering, slavenarbeid, maar je kwam tenminste niet voor verrassingen te staan. Zoals nu. Als dat de prijs is van gaan met God, zo voor de zee komen te staan, zo klem gezet worden, niet meer weten hoe het verder moet – waarom zou je nog verder willen? Zou jij iets anders hebben gezegd of gevoeld? Laten we maar niet te hoog van de toren blazen. Nog steeds kan het zo gaan, bij mij, bij jou, bij ons samen: ook achter God aan kun je vastlopen, en dan liggen wanhoop en wantrouwen dichtbij...

God daagt je uit om op Hem te vertrouwen **dia**

Maar God daagt je uit om Hem te vertrouwen. Juist in die situaties waarin jij het niet meer weet, er niks meer van snapt, voor je de zee waar je in verdrinkt, achter je farao die je insluit met zijn leger – juist in die situatie daagt God je uit om op Hem te vertrouwen. Mozes moet zich de doodsbanige Israëlieten van het lijf houden. En God zegt: *Waarom roep je Mij om hulp?* Nou ja zeg, zou je kunnen denken! Waarom roep je God om hulp?! Omdat de nood hoog is, misschien?! Omdat ik het even niet meer weet waar ik het zoeken moet? Het is alsof God ermee zeggen wil: Lieve kinderen van Mij, waar is jullie geloof, waar is jullie vertrouwen – denk je soms dat Ik niks kan, niks doe, denk je dat Ik jullie laat barsten, de zee jullie laat verdrinken of farao met jullie zijn gang laat gaan?

dia Kijk, juist nu, met de nood op zijn hoogst en de wanhoop op zijn diepst – juist nu wil God je iets laten zien. Ik voer de strijd. Ik ga voor jou aan de gang. Ik baan voor jullie een weg. Ik roep die farao een halt toe. Wacht maar af, zegt Mozes, wees niet bang, God gaat afrekenen met die Egyptenaren, je zult ze nooit meer terug zien. *'De HEER zal voor u strijden, u hoeft zelf niets te doen'*. Zo zal het gaan, maakt God hier duidelijk. Ik ga aan het werk, Ik bind de strijd aan, jullie mogen ontvangen, jullie kunnen toekijken, Ik leg het jullie in de hand. Blijf maar stil. Doe maar niks. Wacht maar af. Je hoeft er niks voor te doen.

Exodus 14, 14... Ik zou willen dat we die zin allemaal uitknippen, opschrijven, in onze mobiel zetten, boven ons bed hangen of aan de muur in onze woonkamers. *'De HEER zal voor je strijden, je hoeft zelf niks te doen'*. Daar sta je: klem gezet. Welke kant moet je op? Wie zal je redden? Je kunt je er blind op staren. Op de zee aan problemen voor je, op het gevaar achter je, al die dreiging die je omringt. God daagt je uit om verder

te kijken dan wat je ziet voor en achter je. Er om heen of er bovenuit te kijken. Kijk naar Mij, zegt Hij. De HEER zal voor je strijden, jullie hoeven zelf niks te doen. Vertrouw nou maar op Mij!

Hij zal je redden op een ongedachte manier **dia**

Want Hij zal je redden op een ongedachte manier. De rest is geschiedenis. Zo is het precies gegaan. *De HEER zal voor je strijden, jullie hoeven zelf niks te doen.* Ze hebben niks gedaan. God deed alles. Mozes strekte zijn staf uit. Door de zee kwam een pad. Israël trok naar de overkant. Farao met al zijn soldaten kwamen in de zee om. Zo is God. Hij redt op een ongedachte manier!

Het is zo'n beetje het handelsmerk van God. Door de hele Bijbel heen kom je het steeds opnieuw tegen. Mocht je denken dat het een eenmalige uitschieter is of zo, van God, een incident. Nee, zo gaat het steeds. Straks als Israël in het beloofde land komt. Later als de profeten Gods toekomst aankondigen. En ook in het midden van de Bijbel, als Jezus komt, Gods eigen Zoon, om voor eens en altijd af te rekenen met de legers van satan, zijn demonen van dood en bederf. Steeds datzelfde: *'De HEER zal voor jullie strijden, jullie hoeven zelf niks te doen'*. Ja, handelsmerk van God. Waaraan je Hem altijd kunt herkennen. God geeft het. Hij gaat aan het werk. Jij mag ontvangen. Zo ging het met Jezus. Hij stierf aan het kruis. Hij stond op uit de dood. De HEER zal voor je strijden, jij hoeft zelf niks te doen. Genade heet dat, in de Bijbel. God die voor jou aan het werk gaat. Hij trekt je erdoorheen. Jij mag ontvangen. Het is het hart van het evangelie.

dia En zo komen we uit bij levensles nummer 1 onderweg in de woestijn. Meteen aan het begin te leren. En daarna steeds opnieuw. Uitgeleerd raak je nooit. Keer op keer moet je er weer doorheen. Denk maar niet dat het achterover leunen is. Eerder iets om elke dag opnieuw naar je toe te trekken, je ertoe te zetten, te binnen te brengen. De Heer zal voor mij strijden, ik hoe zelf niets te doen. Kun je wachten, kun je vertrouwen? Kun je je leven leggen in Gods hand? Ook als de nood hoog is, de wanhoop groot, voor je een zee van problemen, achter je gevaar dat je wil inhalen. Waar kijk jij dan naar, of beter: naar Wie? Misschien kijk je terug en heb je het ooit zelf meegemaakt. Misschien sta je er nu juist voor: die kolkende zee waar je in verdrinken kunt... God trekt je er doorheen. Vertrouw nou maar op Mij, zegt God. Hij zal je redden op een ongedachte manier!

Amen